

Boerenzwaluw Publiekstelling: wegens succes gecontinueerd!

In 2014 zijn voor het vierde jaar op rij op ruim 600 erven boerenzwaluwnesten geteld door paardenhouders, weidevogelbeschermers, agrariërs en particulieren. De eerste boerenzwaluwen van 2015 zitten op de eieren, dus hoog tijd om u bij te praten over de resultaten van het broedseizoen 2014. Verder informeren we u over de verandering in de invoer van uw gegevens.

Resultaten 2014

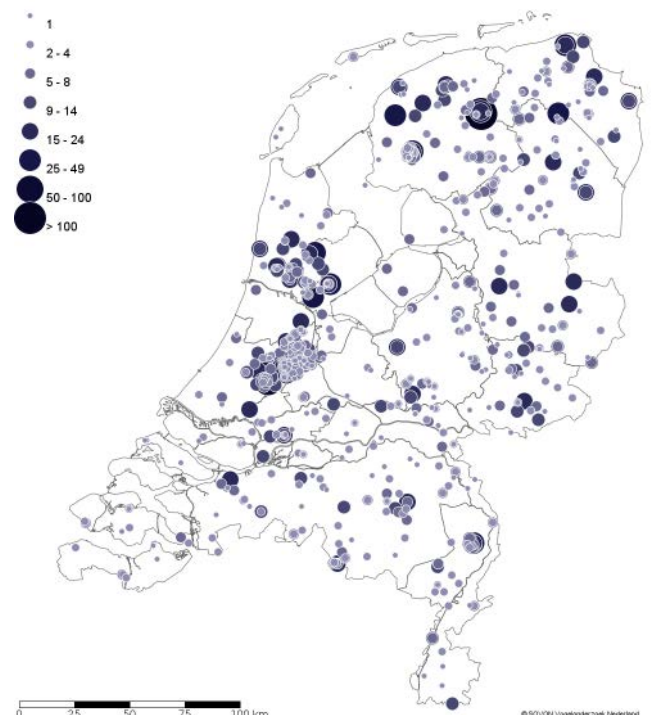
Aantal deelnemers, getelde nesten en spreiding

Het aantal deelnemers lag met 420 zo'n 15% lager dan 2013. Zij hebben op 645 locaties bijna 3600 bewoonde boerenzwaluwnesten geteld. Op maar liefst 60% van deze locaties is ook in juli geteld (tweede telperiode). Dat aandeel lag nog nooit zo hoog. Hulde!

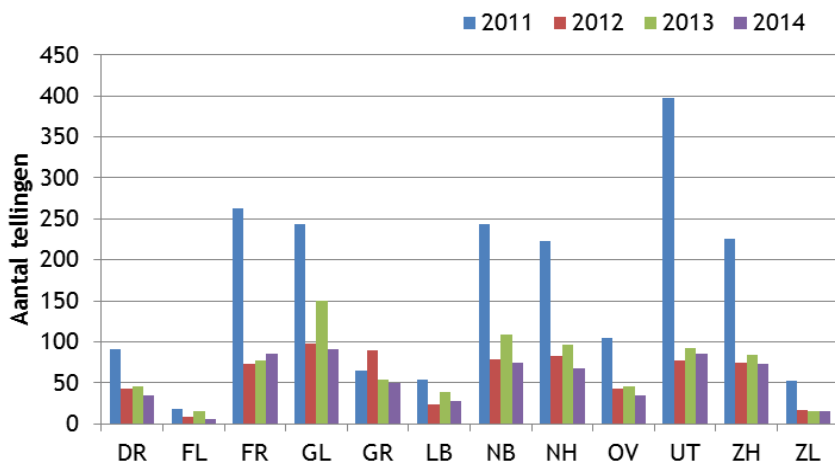
De tweede legsel telling is namelijk van belang om te volgen welk deel van de paren tweemaal broedt. Die factor is van grote invloed op de jaarlijkse totale jongenproductie van een broedpaar: hoe meer 2^e legsel des te meer jongen!

Op de locaties waar in beide periodes is geteld lag in 2014 het aandeel tweede legsel op 85,1%. Dit is licht boven het gemiddelde van de afgelopen jaren (82,7%).

De tellingen waren ruimtelijk mooi verdeeld over Nederland (figuur 1). In 2014 zijn de meeste locaties geteld in Gelderland, Friesland, Utrecht, Noord-Brabant en Noord-Holland (figuur 2). Concentraties hangen vaak samen met Agrarische Natuurverenigingen die op veel locaties tellen zoals b.v. Utrechtse Venen en Water Land en Dijken.

Figuur 1: Spreiding tellocaties Boerenzwaluw Publiekstelling 2014.

Figuur 2: Spreiding over de provincies van de getelde boerenzwaluwnesten tijdens het 1^e legsel van de Boerenzwaluw Publiekstelling in 2011 t/m 2014.

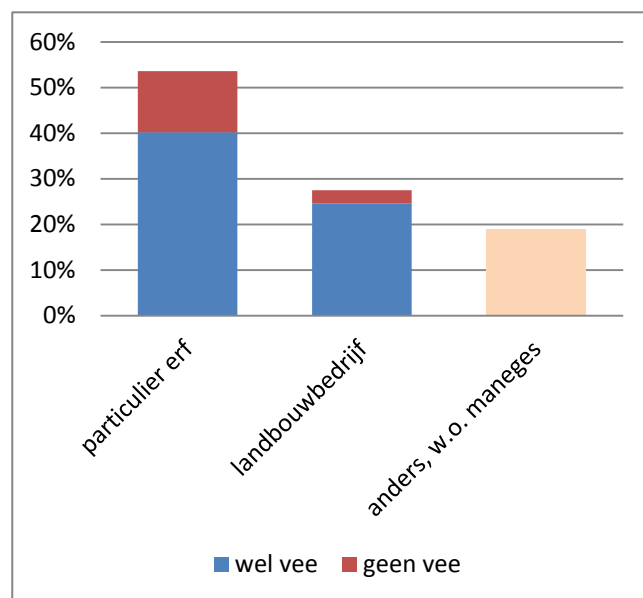
Waar broeden hoeveel zwaluwparen?

Ook in 2014 heeft een groot deel van de tellers de moeite genomen om de aanvullende vragen over de broedlocaties te beantwoorden (zie figuur 3).

Particuliere erven zijn het meest bezocht. Het belang van de aanwezigheid van vee is groot, maar dat is een bekende factor. Vee-op-stal ('s nachts) zorgt voor een constantere temperatuur en dat is positief voor het nestsucces.

Het zwaluwvrouwtje van ca. 18-20 gram moet immers 5 à 6 eieren van ca. 2 gram warm zien te houden. Vee betekent ook mest op het erf en daarmee vliegen: een belangrijke voedselbron voor boerenzwaluwen.

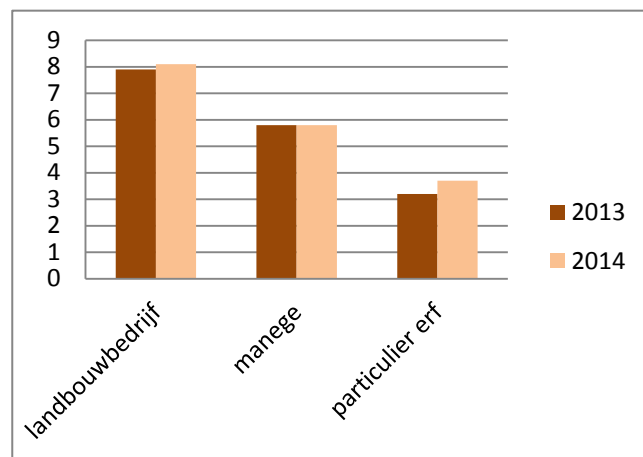
Het aantal maneges waar is geteld nam helaas af: van 5,8% (2013) naar 3,2% (2014).

Figuur 3. Op wat voor erven is in 2014 geteld?

Aantal nesten per erftype

Het aantal nesten per erf lijkt in 2014 wat hoger te liggen dan in 2013, met wederom het gemiddeld grootste aantal nesten op landbouwbedrijven. Een flinke toename vond plaats op de particuliere erven (figuur 4), waar in 2014 gemiddeld 3,7 nesten werden geteld tegenover gemiddeld 3,2 nesten in 2013. Per tien particuliere erven werden hier dus gemiddeld vijf extra nesten gevonden.

Figuur 4. Gemiddeld aantal nesten per erftype.

Aankondiging: webinvoer verhuist

Voor de Publiekstelling Boerenwaluw is in het Jaar van de Boerenwaluw 2011 een aparte website gebouwd. We hebben in de afgelopen maanden gekeken hoe de succesvolle Publiekstelling voortgezet kan worden met eenvoudiger webbeheer. En dat is gelukt!

Op 22 maart jl. is namelijk een nieuw landelijk telproject 'live' gegaan: de jaarrondtuintelling. www.tuintelling.nl. Iedereen kan op deze aantrekkelijke website zijn tuinwaarnemingen kwijt: van Daggauwoog tot... Boerenwaluw.

Op www.tuintelling.nl is de Publiekstelling Boerenwaluw als 'evenementtelling' aangemaakt. Wanneer u zich als 'tuinteller' aanmeldt op deze site kunt u daar voortaan, op een vergelijkbare manier, uw telresultaten melden.

Na de eerste telronde (20 mei – 15 juni) zal Sovon uw account (op de achtergrond) koppelen aan de oude telresultaten met de corresponderende adresgegevens. Daarmee blijven voor u als melder uw telgegevens zichtbaar.

Voordelen voor u

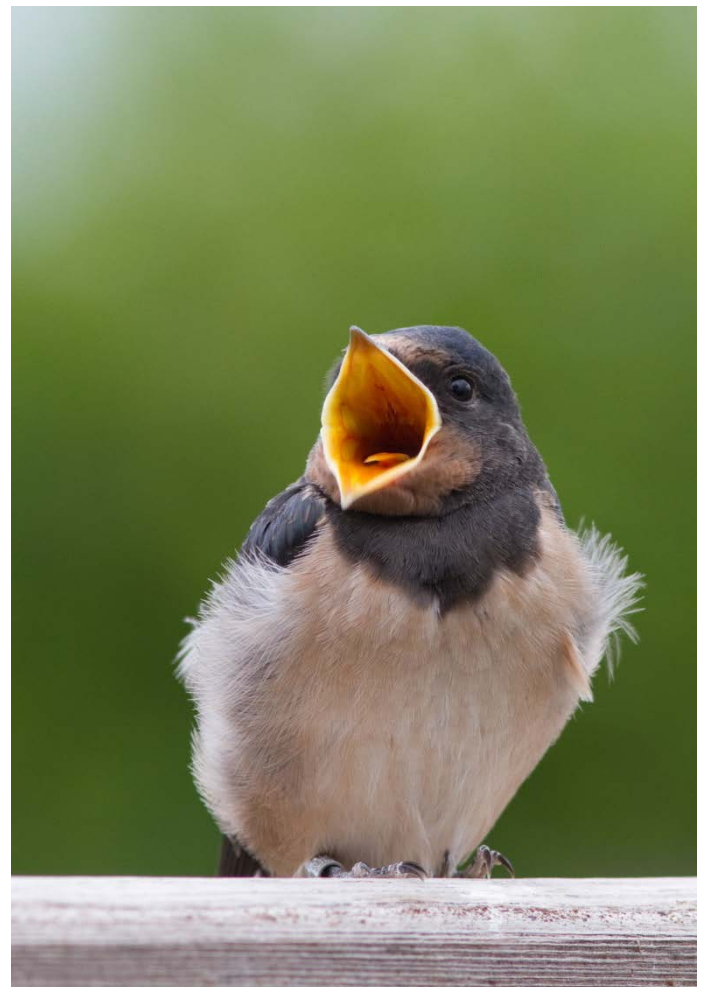
- telling blijft
- aantrekkelijke website
- makkelijke invoer, ook via tablet of mobiele telefoon
- eerdere tellingen blijven zichtbaar
- ook andere soorten doorgeven (alleen als u dat wilt, niet verplicht)

Eenmalige 'actie'

- aanmaken van een 'tuinteller' account via www.tuintelling.nl
- als u meerdere locaties telt, maak voor elk erf een 'tuin' aan

Invoeren telling

- log in en kies evenementtelling
- geef de resultaten van de telling door

Publiekstelling 2015

Doe ook in 2015 mee met de Boerenzwaluw Publiekstelling! Voer tussen 20 mei-15 juni en 5-25 juli het aantal bewoonde nesten per erf in. Hoe meer jaren u telt, des te waardevoller de gegevens.

Boerenzwaluwen tellen is gewoon leuk! Met een zaklamp en een spiegeltje op een (uitschuif)stok kunt u stallen veilig doorzoeken op bewoonde nesten. En zo'n heerlijk kwetterende prachtige vogel is toch gewoon genieten! Lees in [de handleiding](#) hoe de telling in zijn werk gaat.

Nul is niet niks

Broedde een boerenzwaluwpaar jarenlang op een plek, maar wordt het nest in 2015 niet meer bezet? Geef dan een zogenaamde 'nulwaarneming' door (aantal = 0). Broedde een zwaluwpaar wel in de eerste telperiode maar niet in de tweede? Geef dan voor de tweede periode een 'nulwaarneming' door. Juist deze 'nulwaarnemingen' geven goede aanvullende informatie over de bezetting per erf respectievelijk het aandeel van de paren dat een tweede legsel groot weet te brengen.

Jaarlijks dezelfde locatie(s) tellen geeft de beste informatie

De waarde van de Boerenzwaluw Publiekstelling neemt toe wanneer dezelfde locaties elk jaar op dezelfde manier worden geteld. Blijf dus tellen! Maar ook nieuwe tellocaties zijn natuurlijk van harte welkom!

Vragen?

Vragen over boerenzwaluwteellingen stelt u aan Sovon: E: boerenzwaluw@sovon.nl

Voor andere vragen belt of mailt u met het servicecentrum van Vogelbescherming:

T: 030 6937700

E: info@vogelbescherming.nl.

Daar kunt u ook informatiemateriaal aanvragen zoals de boerenzwaluwposter en de brochure 'Acrobaat op het Erf'.

Ook op de website van de Stichting Hirundo (www.boerenzwaluw.nl) van vrijwillig boerenzwaluwonderzoeker Bennie van den Brink is veel informatie te vinden. Hij verzorgt op aanvraag ook lezingen.

Foto: Jouke Altenburg

Deze flyer is samengesteld door Sovon Vogelonderzoek Nederland en Vogelbescherming Nederland en is bedoeld voor alle personen en organisaties die tussen 2011 en 2014 aan de Boerenzwaluw Publiekstelling hebben meegedaan. De flyer mag, mits integraal, worden overgenomen in eigen communicatie-middelen zoals (digitale) nieuwsbrieven, verenigingsbladen enz.